

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés egész évre - - 12 korona.
fél évre - - - 6 "
negyed évre - - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetéseket és előfizetéseket elfogad FÖLDES EDE
könyvkereskedő, a kinek a lap kiadóhivatala van.

Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
Nyiltér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele
milliméter-árszabás szerint a
Leopold Gyula
Vidéki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Az olaszországi földrengés áldozataiért!

Magyarország szíven kopogtatunk, mely sohasem volt bezárva azok előtt, akik könyörületre szorulnak.

Zaklatott időkben egymással adáz tusában, gyilkos versenygésben vannak egyesek és a sokaság, népek és országok. Érdek és hatalomvágy félelmesen fegyverkezik végzetes mérkőzésre.

S mikor már szinte az emberirtó háboru réme jár közöttünk, gondot és aggodalmat hordva tűzhelyeinkbe, akkor ime egy titokzatos ejjelen hirtelen föltámadnak a föld méhébe zárt rettentő erők, a bős elemek kitörnek kénkőves barlangjaikból: tűz és tengervíz és földindulás rövid szempillanatok alatt romba dönt virágzó városokat, nagy vidékeken csendes falvakat; elmerít szigeteket és emberlakta partokat; düledező házak alá temeti e házak nyomorult lakóit; a megnyílt föld szakadékaiba taszítja és a medréből félelmesen kiágaskodó tengerbe sodorja a veszendő lelkek százezreit, gyanútalan álmukban rohanván meg őket; megsemmisíti évszázadok alkotásait, nemzedékek összehordott kincseit, emberek tanyáit, Isten házeit és mérhetetlen pusztulást, nyomort, inséget és kétségbeesést borít ama nyomorultabbakra, kiknek sikerül gyakran csonka testtel megmenteniök meztelen életet.

Nekünk távoli nézőknek pedig a rengő, repedező föld fülünkbe ménydörgi semmiségünket, míg az elemek fékvesztetten tombolnak rajtuk. Kevélységünk, gögünk, századunk fenhéjázása, szivtelen versenygése, hatalom és kincsvágyunk leömlik az Istenség előtt, aki egyedül parancsol a rettentő elemeknek.

Vajjon a háboru izgalmaitól zaklatott Európa, tüzelve a vak emberi szenvedelmektől, nem dermed-e meg ez Istentétele látványán? Az elemek e rémes hadjárata vajjon nem háritotta-e el fejünkről az emberek háborujának könnyelmű veszedelmét?

A megindult föld, a medréből kikélt tenger, az összeomló városok nem azt döngik-e felénk megfélemlítő robajjal: Ember, szállj magadba!

A csatázó elemek pusztító kedve ellen fegyverünk nincsen: a világ legdicsőbb hadseregét elfujják egy léhelettel. Am ha nincs fegyverünk a föld s a lég kiszabadult erői ellen, van fegyverünk, mely elveszi adáz munkajuk fullánkját s a romokon teremt új életet.

E fegyver a szeretet.

Ezzel vértézve induljunk hadba a gyász és siralom ama tartományába. Lépünk be a könyöröltes emberek szolidaritásába. Szív és elme, becsület és emberiség ezt az

utat jelölik ki nekünk is: ez lesz a nemzetek legfelségesebb, emberhez legméltóbb versenygése.

Nyujtsuk ki segítő kezünket amaz irtóztatón megpróbált embertársaink felé: adjunk az étlennek ennie, a mez nélkül maradottnak ruhára, a hajléktalanoknak hajlékot, a nyomoreknek munkót, a betegnek orvosságot, az árváknak, özvegyeknek, szomorúaknak és kétségbeesetteknek vigasztalást és reményt.

Adjatok, adjatok! Adjon ki-ki amit adhat és az Isten virágos kertje, az áldott narancsligetek, üdülők enyhelye, utasember gyógyörüése, a kedves Italia büszkesége újra felemelkedik és virulni fog a ti könyöröltes szivetekről, szereteteknek általa.

Wekerle Sándor, Vaszary Kolos, Kossuth Ferencz.
védők.

A politikai közélet teréről.

A bank, a bank! De mindjárt! Legyünk csak tisztában egy kissé a dologgal. Az önálló bank-hoz Magyarországnak joga van. Ez kétségtelen. Az 1867: XII. t.-cz. is kimondja. A régi Deák-párt nagy pénzügyi kapacitásai: Kerkapolyi Lóay is megkísérelték, Tisza Kálmánnak is kedve volt hozzá, Széll Kálmán is, kartellbank formájában, szerette volna megcsinálni. Azon tehát ne tessék senkinek csodálkozni, hogy amit a régi államférfiak is terveztek, azt tervezi a mostani koalíció nagy része. Aligha áll az, hogy csak azért nem sikerült régen, mert pusztán ellenezte az osztrák sógor. Mert most is aligha lesz elég öklünkkel az asztalra ütni, és azt kiáltani: akarom, hogy külön bankunk legyen! — s azzal meglesz a bank. Persze, hogy akarni kell, akarjuk mi is, és ezenkívül a hozzávaló eszközöket is elő kell teremteni és el kell óvatos gondossággal háritani minden akadályt, előre kiszámítható kárt ami hazánk közgazdaságát érhetné. Ezt természetes kötelességnek látjuk, de világos, hogy mindezt nem az asztalra való öklütésekkel, sőt nem is vérben forgó szemekkel való kiabálásokkal, makacs heveskedéssel érhetjük el.

De akkor mit akar Andrássy a belügyminiszter? ő nehéznek, sőt most kivihetetlennek találja a kérdést. Jó, de akkor minek kapacitál a folyosón? Mert ime Justh Gyula, a ki nem miniszter és így nem is felelős, hanem a képviselőház elnöke és parlamentáris fogalmak szerint, a pártokon felül álló ember, ő is a folyosóra rohan s kijelenti, persze felelőség nélkül, de mérgeesen, hogy neki önálló bank kell! Minek veszekednek idő nap előtt ezek az urak? Hiszen a képviselőház kiküldött volt egy bankbizottságot, azután a magyar és az osztrák miniszterek is kiküldenek egy bizottságot

és ezek fix terminusra be kell adják a javaslatot, amely felett szintén fix határidőre a magyar és az osztrák parlamentnek határozni kell. Akkor tessék disputálni, kiabálni, kapacitálni, de mielőtt nap előtt akkora kavardást csinálni? Azert-e, hogy más kérdések ne legyenek megoldhatók az alatt az idő alatt, a mely rendelkezésre áll a bankkérdés tárgyalásáig? Hat nem elég kárát látta az ország eddig is ennek az impraktikus politikanak?

Debreczenben a theologusok gr. Degenfeld főkurátor mellett korteskednek. Ilyen formán volt pd. Nagyenyeden és vidéken is a főkurátor képviselőjelöltsége idején. Ámde erősen kifogásolják a debreczeni theologusok eljárását a kormányparti függetlenségek, ellenben helyeslik a balpárti független 48-asok. Már most hol az igazság?!

A balpárti 48-asok leglelkesebbje, Nagy György, vitéz székely respublikát kíván és megakarja ünnepelni 1849. április 14-ét, amikor Debreczenben kimondatott a Habsburg-ház detronizálása. Erre jegyzi meg a „Magyarország” vasárnapi száma, hogy ezek a 48-asok: „a tulzó kuruczok, az április tizennegyedikének izléstelen és tapintatlan megünneplését nagyon is összeférhetőnek tartják a Tiszaféle főispánokkal való szövetkezéssel!” — Szépen haladunk a gabalyodásban!

A képviselőházban foly-foly az adóreform feletti általános vita, amit a folyosó politikusai szerint még hetekig ki lehet húzni. Így akarják bevárni a banktárgyalásokat és ennek eredményeképpen így kívánják eldönteni azt a nagy kérdést is jök-e, vagy rosszak-e az adójavaslatok.

Szemle.

Justh Gyula házelnök f. hó 26-dikán kihallgatáson volt Bécsben a királynál. A hírek szerint a Ház elnöke a magyar nemzeti bankot, mint a képviselőház tulnyomó többségének követelését haogzattatta, mint a két percentes kvótaemelés ellenértékét. Előadta azt is, hogy ha ez a követelés semmikeppen nem volna teljesíthető: kevesebbel is megelégszenek, a kartellbank is elfogadható megoldás volna. A király — a mint hitelesnek látszó előadásban olvassuk — hivatkozott a paktum szövegére mondván, hogy míg az ujonczjavaslat és választói reform megszavazva nincsenek: addig egyébről beszélni sem lehet.

Polónyi Géza exminiszter is nyilatkozott a helyzetről mondván: „Ha a képviselőház elnöke ily általános krízis idején a király-

hoz megy, annak fontos okai lehetnek. A helyzet egy hét alatt tisztázódni fog. Eszünkbe jut erről a dologról az oláhfalviak története. Ugy történt, hogy már sokaig esett az eső s az oláhfalviak összegyűltek tanácskozni, hogy mi legyen a teendő. Végre hosszú vita után abban állapodtak meg, hogy még várnak egy hetet s ha akkor sem áll meg az eső, hát akkor . . . ki a fene tehet róla?!

Az exkuruz Thaly Kálmán, a legfrissebb belső titkos tanácsos, egyszerre csodálatosan feledekevény lett. Azt olvassuk, hogy a függetlenségi pártnak az önálló bankhoz ragaszkodó tagjait erősen kapacizálhatta, hogy meg kell hagyni a közös bankot; mert azt Wekerle jobban érti. Elfelejtí a szegény kurucz, hogy valamikor milyen hangosan követelte ő is a nemzeti bankot, akkor ugy látszott, hogy ért hozzá. Vagy akkor sem értett a dologhoz s értelem nélkül kiabált?

Hírek szerint a függetlenségi párt újból fordítani akar egyet a programján. Állítólag Justh Gyula a király elé vitte azt a programot, melyben szó sincs többé perszonál-unióról, magyar vezényszóráról s a többi szép elvekről. Egyedül a kartell-bank maradna, no meg — természetesen a bársouyszék.

Egy iparvállalat közgyűlése.

A Nagyenyedi Épület-Lakatosárugár r. t. f. hó 24-dikén tartotta meg XIV. évi közgyűlést a részvényesek élénk érdeklődése közben.

Winkler János, a vállalat érdemes elnöke, a következő tartalmas beszéddel nyitotta meg a közgyűlést:

„Vállalatunk alapításának 14-dik évfordulóján, annak változatos multjára visszapillantva bizonyos meglepéssel állapíthatjuk meg, hogy az alapítóknak a magyar ipar fejlesztésének vágyán, a sikerbe vetett reményükön s hazafias áldozatkészségükön kívül a siker minden más előfeltételét nélkülöző ideáljuk, immár a részleges valóság állapotába jutott.

Erre enged legalább következtetni amaz állandóság, mely vállalatunk mérlegeiben néhány év óta mutatkozik, s a melyet most már talán elbizakodás nélkül tekiüthetünk a jövő biztosítékának.

Sajnos, hogy a legtöbb magyar ipari vállalat sorsa az, hogy a kezdet nehezségein nagyon későn vergődik keresztül, vagy éppen elvérzik miattuk.

Míg a gazdag nemzeteknél a virágzó kisipar fokozatosan nagyiparrá fejlődött s az annak dus hozadékából felhalmozódott tőke — mint neki hálás területen — ismét az iparban keresett jövedelmező elhelyezést, nálunk a haladást, fejlődést, anyagi gyarapodást egyaránt akadályozó körülmények következtében, a kisipar rohamos lehanyatlása mellett, a gyáripar is csak kivételes esetekben mutathatott némi előhaladást, mindaddig, míg a magyar ipari produkció iránti közöny, az idegenhez való előszeretettel valamennyire le nem győzetett.

A társadalom, állam és egyeseknek óriási erőfeszítése kellett eddig és lesz szükséges ezután is ahhoz, hogy hazai iparunk bár a legminimalisabb mértékben oda fejlődjék, hogy ebbeli szükségletünknek bár kis részét fedezni képesek legyünk.

Az 1872. évi ipartörvényben lefektetett iparszabadság bár teljesen szabadalvú alapon készült az 1884. évi új törvény módosításai daczára sem felelt meg teljesen céljainak.

Az ipartestület autonómiaja nagyon szűk határok közé van szorítva.

A betegsegítő pénztárak kezdettől fogva hézagosan teljesítették feladatukat, és vajmi problematikus ma még, hogy a kötelező baleset-biztosítás be fog-e válni, s hogy a készülő új ipartörvény orvosolni fogja-e a sérelmeket, s képes lesz-e kiegyenlíteni a munka és tőke, a munkaadó és munkás között létező ellentéteket?

A súlyos adóteher, nem épen szerencsés vasuti politika, bizonytalan gazdasági és pénzvizonyok mind nem kedveztek a fiatal magyar iparnak s közöttük a mi vállalatunknak.

S ha az általános nehéz viszonyok daczára, melyeknek egyik másika bennünket ugyan nem érint, mégis az önerónkkal küzdött kielégítő eredményre mutathatunk, ezt az igazságnak megfelelően annak kell tulajdonítanunk, hogy a t. részvényesek — türelmüket nem vesztve, bizalmukat meg nem vonva, a kritikus években is kitartottak vállalatunk mellett; hogy a munkát kezdettől támogató nagyenyedi kisegítő tak. pénztár saját érdekeit a mieinkkel jóindulatulag és okosan egyeztetni nem szünt meg; főként pedig, hogy tisztviselőink, élükön Papp János igazgató úrral, az idő, anyag, pénz és munkaerővel gondosan és takarékosan gazdálkodtak, gyártmányainkat a vevőkkel megkedveltették, s azok kelen-dőségét biztosították. Ezen tényezők által kívánjuk a sikert jövőre is biztosítani.

Külön kell kiemelnem, hogy az inastartási rendszer útján számos jó munkást nevelünk a hazai ipar számára.

Egyebekről az igazgatósági jelentés, mérleg és zárszámadás fogja a t. részvényeseket tájékoztatni, kiket szívélyesen üdvözölve, a közgyűlést ezennel megnyitom.

Papp János gyárigazgató érdekes és tanulmányos jelentésben ismertette az lefolyt év nevezetes eseményei közt azon körülményeket, melyek az évi eredmény kialakulására hatottak s melyekből a fejlődés biztos jeleit lehet konstataálni. Beterjesztette a zárszámadásokat, melyek 308 434 kor. vagyont, 189,025 kor. terhet és 19408 kor. tiszta nyereséget mutatnak fel.

A közgyűlés az igazgatóságnak a felmentvényt megadta; osztalékul 7%-ot állapított meg; elismerését fejezte ki az igazgatóság és tisztviselők, főképpen pedig Papp János igazgató működése felett; s az igazgatóságban egy megürült tagsági helyet dr. Doboz y Vilmos vm. főorvossal töltött be.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 4 oldalon jelenik meg.**

— **Kinevezés.** Albert Iván kir. főmérnök, az államépítészeti hivatal főnöke, műszaki tanácsossá nevezetett ki. A kinevezéshez, melyet két és fél évtized buzgó és szép sikerű munkássága szerzett, örömmel gratulálunk s velünk együtt mindazok, kik Albert Iván főmérnök nagy munkásságát, szellemes és esztétikus úri egyéniségét és általánosan kedvelt társadalmi erényeit ismerik.

— **László Aladár,** az államiép. hivatal segédmérnöke mérnökké nevezetett ki. Gratulálunk.

— **Deli Ödön** minoritarendi lelkész és házfőnök, társas életünknek 20 éven keresztül volt kedves tagja, ki hivei és jó barátai

körében feledhetetlen emléket hagyott, f. hó 27-én hosszú szenvedés után meghalt Aradon. Áldás legyen az emlékezetén.

— **Halálozás.** Özv. Ravay Nagy Józsefné született Kasek Ludmilla életének 79-dik és özvegyiségének 19-dik esztendejében f. hó 24-én meghalt. Kedden délután temették el nagy részvet mellett a r.f. temetőbe.

— **Bethlen Gábor szülőháza.** Maros-Illyén még mindig jeltelenül áll; Bodrogi János tanár, a Bethlen-kultusznak lelkes hive és agilis terjesztője, mozgalmat indít, hogy a Bethlen Gábor kollégiumának ifjúsága ezt a házat emléktáblával jelölje meg. Br. Jósika Samu, a ház jelenlegi birtokosa, ezen tervhez örömmel hozzájárult.

— **Az olaszországi földrengés** károsultjainak felegyélyezére Vaszary Kolos hercegprimás, Wekerle Sándor miniszterelnök és Kossuth Ferencz keresk. miniszter felhívására országos gyűjtés indult meg. A gyűjtőakcióra vonatkozó felhívás városunk polgármesteréhez és megérkezett, ki f. hó 23. értekezletet tartott ez ügyben a városházán. Az értekezlet lelkes egyértelműséggel megállapodott abban, hogy a gyűjtést az olaszországi s ezzel kapcsolatban az ajkai és resincai szerencsétlenek hátramaradottjai érdekében megindítja. 20 fiatal embert kér fel, kik február hó első napjaiban 10 gyűjtő-ívvel járva városunk közönségének ismert áldozatkészségéhez forduljanak. Az értekezlet a polgármester elnöklése alatt helyi bizottsággá alakult, melynek tagjai: Bakó Károly, Bedő Dénes, Bereczki Miksa, Fogarasi Albert, Fogarasi Béla, Horváth Pál, Jancsó Sándor, dr. Müller Jenő, Papp János, Rada György, Váro Ferencz, Winkler János.

— **Tiltakozó gyűlés az adójavaslato ellen.** Az erdélyi részeken f. hó 17-én Gyulafehérvárott tartották a kereskedők és iparosok az első tiltakozó nagygyűlést az adóreformnak rájuk vonatkozó sérelmes intézkedései ellen. A gyűlés mindenképen imponáns kifejezője volt a városi polgárság jogos méltatlankodásának, a boldogulásukat, keresetüket veszedelmes megkárosítással fenyegető új adórendszer ellen. Az Alsófehér-, Hunyad- és Kisküküllő megyék területéről összesereglett nagyszámu közönségnek alig negyed része talált helyet a városháza nagytermében, ahol a gyűlést megtartották.

— **Az iparoskör közgyűlése.** A nagyenyedi Iparos Önképzőkör, mely jelentős szerepet tölt be különösen az iparos ifjúság helyes irányban való önképzésével, — vasárnap délután 3 órakor tartotta meg évi rendes közgyűlést saját helyiségében a tagok élénk érdeklődése között. Bakó Károly elnök üdvözölte a nagy számban megjelent tagokat, a közgyűlést megnyitotta és rövid visszapillantást vetvén az elmúlt év egyleti életére, lelkes szavakban buzditotta a tagokat a kör további támogatására. Sulyok Ferencz titkári jelentése után a számvizsgálók nevében Kunsch Antal mutatta be az évi zárszámadást, a vagyonszállapotot és az 1909. évi költségelőirányzatot; az egész évi bevétel 2417 kor., az összes kiadás 2076 kor. 55 filler volt, 340 kor. 45 filler maradvánnyal, mely a kör házára vett korábbi kölcsön törlesztésére fordítatik. Tángel József korelnök indítványára köszönetet szavazott a közgyűlés a tisztikarnak, és az ő valamint a jelölő bizottság ajánlatára elnöknek egyhangulag újból Bakó Károlyt építész választotta meg a közgyűlés. Ugyancsak egyhangulag választotta meg a közgyűlés Hegyi Jánost alelnöknek, Sulyok Ferenczet titkár-pénztárosnak, Kotsis Eleket ellenőr-

nek, ifj. Tomai Pált és Jakab Istvánt jegyzőknek, Demeter Gyulát gazdának, Aczél Lajost és Kotsis Györgyöt könyvtárosoknak, aztán a 18 tagból álló választmányt és a 4 póttagot. A gyűlés az elnök lelkesítő szavai után a legszebb egyetértésben ért véget.

— **A Nagyenyedi Szabad Lyceum** előadásai az 1909 év első felében a következő sorrendben tartatnak meg: I. Január 28. Fejes Aron, tanítóképzői ig. tanár: Életképek nemzetünk multjából. II. Február 4. Halmágyi Antal, koll. tanár: Vázlatok Sici-liából (a földrengés szinteréről). Vetített képekkel. III. Február 11. Fogarasi Albert, ny. tanár, tb. rector-prof.: A pénz keletkezéséről. Művelődéstörténeti képek az ős korból. IV. Február 18. Báthori Gyula, koll. tanár: Magyar nyelvokonság. V. Február 25. Bodrogi János, koll. tanár: A magyar szobrászat legkiválóbb alkotásai. A Nagyenyeden felállítandó Bethlen-szobor. Vetített képekkel. VI. Március 4. Székely Ödön, koll. tanár: A Bethlen-kultusz a Bethlen-kollégiumban. VII. Március 11. Farnos Dezső dr. koll. tanár: A múzeumok és könyvtárak országos szövetségének működése és jelentősége. — Az előadások látogatása díjtalan, csupán a nyomtatványok és képek költségeire adakoznak a szíves látogatók tetszésük szerint a kitett perselybe. Helyük a Bethlen-kollégium díszterme. Kezdetük mindig (csütörtök) délután 5 órakor. Minden érdeklődőt meghív és szívesen lát az Elnökség.

— **A nagyenyedi állami tisztviselők** körének választmánya folyó hó 24-én tartott ülésén elhatározta, hogy a tisztviselők társadalmi, anyagi, szellemi érdekeik megbeszélése, s az összetartás ápolása céljából, február hó 1-én este 8 órakor (vacsora után) a Nemzeti szálló utca felőli részén levő éttermében barátságos összejövetelt tart, melyre az összes tisztviselőket ezennel meghívja.

— **A marosujvári takarékpénztár** január hó 24-én tartotta meg közgyűlést és 5%-ot, azaz egy szelvényért 5 koronát fizet 1908. évről részvényeseinek. Dr. Nagy Samu az intézet volt ügyésze írásbeli indítványt tett a mérleg és nyereség és veszteség számlának elvetésére és 3 tagú bizottság kiküldésére, mely új mérleget készítsen. Indítványát az intézet felelőseiben álló főkönyvelője Himmél Gyula tette magáévá és okolta meg. Ifjonti elragadtatásában hamisnak nevezvén az intézet mérlegét. A főkönyvelő fizetést húz a folyó hóban is az intézettől és mint halljuk, indítvány fog tétetni ellene fegyelmi és ennek lefolyta után rágalmozásért bünvádi eljárás megindítása iránt. Különben a közgyűlés a mérleget és nyereség-veszteség számlát elfogadta óriási többséggel és Szabó Albert bányatanácsos részvényes indítványára az osztalékot az igazgatóság által javasolt 4% helyett 5%-ra emelt. Igazgatóság előzetes hozzájárulásával.

— **A szegény tanulókat segélyező kör** f. hó 31-én, vasárnap, délután 5—8 óráig a városház báltermében tartja meg teaestélyét érdekes programmal. Beléptidij 60 fillér.

— **Tűzoltó mulatság.** A nagyenyedi önkéntes tűzoltó-egyesület 1909. február 6-án, szombaton Nagyenyeden, a Nemzeti szálló helyiségeiben műsoros táncestélyt rendez. Belépő díj személyenként 1 korona 60 fillér. Tanulók feldíjat fizetnek. A tiszta jövedelmet az egyesület közszükségletei fedezésére fordítják. Műsor: 1. Prolog; Kádár János, 2. Beliczay Andantéját előadja a

nagyenyedi daloskör zenekara. 3. Népdalokat énekel zenekar kíséretével Máthé Erzsike. 4. Monolog: Folyovich József. 5. Játsszik: az egyesület zenekara. Műsor után reggelig táncz.

— **A balázsfalvi magyar kaszinó** 1909. évi február hó 6-án a kaszinó nagytermében, saját pénztára javára zártkörű táncmulatságot rendez.

— **Az árvaszék államosítása.** A megyei és városi árvaszékek államosításának ügyével a legkomolyabban foglalkoznak a belügyminiszteriumban. Sőt már valamennyire kész is az új törvénytervezet, mely az árvaszéket a vármegyék és városok kezelése alól kivesszi. Az új törvényjavaslat megszünteti a hagyatéki bíróságokat és azok helyébe az árvaszékkel összesítve új hivatalt szervez. Hir szerint a javaslat az ülészak folyamán tárgyalásra kerül s így egy év leforgása alatt az árvaszék mindenütt az állam kezelésébe megy át.

Serdülő leányok és fiúk

erősekké és vitorakká fejlődnek, elvesztik lehangoltságukat, hogyha a szükséges táplálékot

a Scott-féle Emulsió

alakjában élvezik, a mely az összes erősítő szerek között a legkiválóbb.

Orvosok és babák a SCOTT-féle Emulsiót a legmelegebben ajánlják az utóbbi 32 év óta. Édes mint a tejszín.

Könnyebben emészthető min a tej.

Egy eredeti üveg ára 2 kor. 50 fillér.

Kapható minden gyógyszertárban.

Az Emulsió vásárlásánál a SCOTT-féle módszer védjegyet — a halászt — kérjük figyelembe venni.

— **Minden anya** érdeklődik a „Scott-féle Emulsió” iránt, mely lapunk hasábjain most sokszor ajánlatik. Ez egy híres csukamájolaj készítmény, melyet gyermekek előszeretettel vesznek be és mely nekik minden esetben, melyben eddig közönséges csukamájolajat használtak, gyors és biztos segélyt nyújt. Kapható minden gyógyszertárban.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

A nagyenyedi Bethlen-kollégium jogügy- és jószágigazgatójától.

100—1909. sz.

Pályázati hirdetmény.

A nagyenyedi Bethlen-kollégium jogügy- és jószágigazgatósága a kollégium villamos világítási berendezésének szállítására ezennel pályázatot hirdet, a kollégium Előjáróságának 584—1908. számú határozata alapján.

A szállítandó tárgyak mennyisége és minősége, a szállításra vonatkozó feltételek, költségvetés, műszaki leírás, lámpaelosztási kimutatás, tervek a kollégium jószágigazgatóságánál megtekinthetők és a pályázni akarók rendelkezésére állanak.

A szabályszerűen kiállított, aláírt ajánlatok lepecsételt, sértetlen és „Ajánlat a nagyenyedi Bethlen-kollégium villamos világítási berendezésére” felirattal ellátott borítékba zárva legkésőbb 1909. évi február hó 15-én déli 12 óráig a nagyenyedi Bethlen-kollégium jogügy- és jószágigazgatóságánál Nagyenyeden nyújtandók be, vagy oda posta útján beküldendők.

Az ajánlat végösszegének 5%-a bántpénz gyanánt készpénzben, vagy állami letétekre alkalmas értékpapírokban az ajánlatnak fent jelzett benyújtási határideje előtti napon déli 12 óráig a kollégium jogügy- és jószágigazgatóságához Nagyenyeden leteendő.

A versenytárgyalás a nagyenyedi kollégium jószágigazgatóságánál az ajánlatok benyújtása után rögtön meg fog tartatni s azon az ajánlattevők, vagy azok igazolt helyettesei jelen lehetnek.

Nagyenyed, 1909. január 19.

Bartha Zsigmond,
helyettes jószágigazgató.

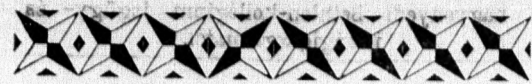
18 2—3

Képviselet.

A Bacula-művek, Judenburg-ban, Stájerország, szabad. építési anyagok Alsó-Fehér megye városaiban való elarusítása céljából képviselőket keresnek.

A képviselet első sorban oly szakéznegnek vagy építő iparosnak adatik át, ki saját számlájára dolgozik. 21 2—2

Kitünő minőségű és legmagasabb szilárdságu
Portland cementet
ajánl olcsó áron a
PORTLAND-CEMENT-gyár
BRASSÓBAN.
Itt helyben kapható KLEMM PÁL czégnél
Szentkirály-utoza 128. szám alatt.

Hegyi János

műlakatos és gépjavitó műhelye
NAGYENYEDEN, Tövis-utca 19.

Elvállalok mindenemű épület-, mű- és géplakatos munkákat, u. m. vasrácok, vasajtók, épületvasalások javítását és újbóli készítését, továbbá villanyosengők, telefon és villámhárítók szakszerű szerelését. Varrógépek és kerékpárok javítását a gyári árban való újonnan beszerzését, végre mindenemű gőzcsatlók, motorok, szivattyúk és szivattyúskutak, gazdasági gépek és eszközök pontos és figyelmes javítását és ezeknek szinten gyári árban való beszerzését. — Ajánlom a gazdaközönségnek saját műhelyemben összeállított elpusztíthatatlan rezélfeju ekéimet és vasboronáimat, melyeket jóállás mellett felelősséggel adok el, nem tetszőket kicserélek, vagy kivásárolásuk szerint átalakítok.

Szakmámba vágó költségvetéssel díjtalanul szolgálak Beesés párttagjai kéréseire.

kiváló tisztelettel
HEGYI JÁNOS,
műlakatos és gépjavitó műhelye

Löcsei Sp. Lajos-féle

NAPTÁR

kapható Cirner J. József és Földes Ede kereskedéseiben.
Ára 30 fillér.

A legjobb vásármutatató.

GANZ-féle villamosági részv.-társ.

nagyenyedi építészeti és építészeti

162 — 24 Főter 32. sz.

Elvállalja középületek, magánházak, üzletek stb. teljes **villamos világítási és erőátviteli berendezésének** teljes felszerelését. Helyszíni felvételek és költségvetések kidolgozását díjtalanul végzi.

A házi berendezésekhez szükséges különféle világítótestekből, szellőztetőkből, elektromos motorokból és mindenféle villamos felszerelési anyagokból nagy választékú minta raktárt tart.

Berendezésekre vonatkozó mindenféle felvilágosításokat legnagyobb készséggel megad.

Értekezni reggel 8 órától este 6-ig lehet.

Nagyenyedi Kisagító Takarékpénztár r.-t.

Részvénytőke 400.000 kor. Tartalékalap 200.000 kor.

Előnyös	kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzintézetek részvényeire.
Vásárol	és elad értékpapírokat.
Letétbe	elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket keves érési díj mellett.
Idégen	kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.
Váltókat	az összeg nagysága szerint legelőnyösebb feltételek mellett számítol le.
Allandó betétet	5% kamattalá mellett fogad el.

Nyitva áll
hétköznap
d. e. 9—12-ig,
d. u. 3—4-ig.

Üzletfeleink
részére telefon
bevezetve
14. szám alatt.

NAGYENYED re
Alsófehér m.

forduljon minden érdeklődő,
ki sulyt fektet i. fajtszta anyagra.

Gyümölcsfák,

Nemes szilvaesemétkében nagy készlet.

Szőlőoltványok

európai, amerikai sima és gyökeres vesszők.
Arjegyzéket ingyen küld:

FISCHER és Társai

faiskolák és szőlőoltványtelepek.

391 100—104

A még eladható I. oltványkészletünk jegyzéke:

2,000 drb. Burgundi fehér	— drb. Muscat Ottonel.
5,000 " Furmint (Som).	5,000 " Chasselas blanc.
8,000 " Ezerjő.	5,000 " rouge.
4,000 " Kövérszőlő.	1,000 " Tokaj angevine.
— " Leányka.	3,000 " Ezeréves Magyarország emleke (Millenium.)
— " Mézes fehér.	2,000 " Madelaine Royal.
3,000 " Olaszrizling.	1,500 " Angevine.
2,000 " Rulandi.	5,000 " Passatutti.
8,000 " Muscadele de Bordelaise.	500 " Muscat Csaba gyöngye (igen keresett faj.)
3,000 " Tramin.	3,000 " " Hamburg blanc,
3,000 " Veltelini.	
6,000 " Burgundi kek. nagy.	
1,000 " Carbanet franc.	
1,000 " Muscat Alexander.	
— " Lunel.	

és még a felsoroltakon kívül ca. 50 igen finom csemegefajban készlet fajonként 50—500 drbig

A NAGYSZEBENI

ÁLTALÁNOS TAKÁRÉKPÉNZTÁR

ad jelzalogközfőnököt, félévi (tőkét és kamatokat magukban foglaló) részletekben történő törlesztésre és pedig a következő feltételek mellett:

<p>A. 5 1/4% kamattalá mellett a kölcsön legkisebb összege 20.000 K.</p> <p>a) 40 évi törlesztésnél (82 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 29 K. 60 f.</p> <p>b) 35 évi törlesztésnél (70 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 08 f.</p> <p>B. 5 1/2% kamattalá mellett a kölcsön legkisebb összege 10.000 K.</p> <p>a) 44 1/2 évi törlesztésnél (89 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 30 K. 01 f.</p> <p>b) 27 1/2 évi törlesztésnél (55 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 35 K. 07 f.</p> <p>C. 5 3/4% kamattalá mellett a kölcsön legkisebb összege 3000 K.</p> <p>a) 40 évi törlesztésnél (80 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 31 K. 84 f.</p>	<p>b) 25 évi törlesztésnél (50 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 37 K. 47 f.</p> <p>c) 10 évi törlesztésnél (20 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 65 K. 05 f.</p> <p>D. 6% kamattalá mellett a kölcsön legkisebb összege 1000 K.</p> <p>a) 32 évi törlesztésnél (64 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 34 K. 98 f.</p> <p>b) 23 évi törlesztésnél (46 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 39 K. 81 f.</p> <p>c) 18 évi törlesztésnél (36 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 45 K. 05 f.</p> <p>d) 15 évi törlesztésnél (30 félévi részlet) a félévi részlet minden 1000 K. után 50 K. 09 f.</p>
---	---

Valamennyi kölcsön — az egyszerűmindentkorra fizetendő 1% törzsdíjon kívül — minden egyéb levonás nélkül teljes összegben készpénzben fizetettik ki.

Alsó-Fehér és Torda-Aranyos vármegyék területeiről kölcsönkérvények LINGNER GYÖRGY úr által Nagyenyeden nyújtandó be, ki bővebb felvilágosítással is szolgál.